BOSNA I HERCEGOVINA
URED ZA RAZMATRANJE ŽALBI
Filijala/Podružnica Mostar

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РАЗМАТРАЊЕ ЖАЛБИ
Филијала Мостар

Broj: JN2-03-07-1-582-8/22
Mostar, 24.03.2022. godine

Ured za razmatranje žalbi BiH, Podružnica Mostar, rješavajući po žalbi ponuditelja OSIGURANJE AURA a.d. Banja Luka, zastupan po punomoćniku Draganu Stanišiću, odvjetniku iz Banja Luke, žalba od 23.02.2022. godine koja je izjavljena na Tendersku dokumentaciju za predmet nabave: *Usluge osiguranja zaposlenika od nezgode,* ugovornog tijela JU Zavod za hitnu medicinsku pomoć Kantona Sarajevo, na temelju članka 93. stavak (7), 104. i članka 111. stavak (1) točka d) Zakona o javnim nabavama ("Službeni glasnik BiH" broj: 39/14), na sjednici Ad hoc vijeće IVa održanoj 24.03.2022. godine, donosi

R J E Š E N J E

1. Žalba se usvaja.
2. Poništava se Tenderska dokumentacija za predmet nabave: *Usluge osiguranja zaposlenika od nezgode,* ugovornog tijela JU Zavod za hitnu medicinsku pomoć Kantona Sarajevo, zajedno sa Obavijesti o nabavi broj: 39-1-2-4-3-12/22 od 07.02.2022. godine, Ispravkom obavijesti broj 39-1-2-4-8-13/22, broj 39-1-2-4-3-12/22 od 07.02.2022. godine, Ispravkom obavijesti broj 39-1-2-4-8-14/22, broj 39-1-2-4-8-15/22 od 08.02.2022. godine.
3. Usvaja se zahtjev žalitelja za naknadu troškova žalbenog postupka koji se sastoje od troškova sastava žalbe po odvjetniku u iznosu od 658,12 KM, kao osnovan te se obavezuje ugovorno tijelo da žalitelju, zastupanom po punomoćniku Draganu Stanišiću odvjetniku iz Banja Luke, isplati troškove žalbenog postupka u roku od 15 dana od prijema ovog rješenja.
4. Usvaja se zahtjev za povrat uplaćenih sredstava na ime naknade za pokretanje žalbenog postupka.

O b r a z l o ž e n j e

JU Zavod za hitnu medicinsku pomoć Kantona Sarajevo, (u daljem tekstu: Ugovorno tijelo), je pokrenulo otvoreni postupak za predmet nabave: *Usluge osiguranja zaposlenika od nezgode,* za koju je obavijest o nabavi objavljena na Portalu javnih nabava broj: 39-1-2-4-3-12/22 od 07.02.2022. godine, Ispravka Obavijesti broj 39-1-2-4-8-15/22 od 08.02.2022. godine. Žalitelj je izjavio žalbu ugovornom tijelu na Tendersku dokumentaciju. Ugovorno tijelo žalbu uz izjašnjenje prosljeđuje ovome tijelu, kod koga je zaprimljena dana 04.03.2022. godine, a uplata naknade za pokretanje žalbenog postupka, izvršena je dana 11.03.2022. godine.

Žalitelj u žalbi navodi:

U zakonskom roku, u skladu sa članom 101. Zakona o javnim nabavkama BiH, podnosi se žalba na tendersku dokumentaciju. Podnosilac žalbe je dana 14.02.2022. godine preuzeo tendersku dokumentaciju, broj javne nabavke 42- 44-usluge, sa Portala javnih nabavki BiH, broj Obavještenja o nabavci 39-1-2-4-3-12/22, za nabavku usluga osiguranja zaposlenika od nezgode putem otvorenog postupka.

Uvidom u tendersku dokumentaciju, utvrđeno je da ista nije sastavljena u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH (Službeni glasnik BiH, broj 39/14).

Žalbeni razlog broj 1

U tački 13.1. tenderske dokumentacije, ugovorni organ navodi dokumentaciju koju su ponuđači dužni dostaviti u svrhu dokazivanja prava na obavljanje profesionalne djelatnosti. Pored rješenja o upisu u sudski registar i izvod iz sudskog registra, ugovorni organ zahtijeva i rješenje o odobravanju obavljanja djelatnosti neživotnog osiguranja izdatog od Agencije za nadzor osiguranja Federacije Bosne i Hercegovine. Prethodno navedeni uslov ukazuje na to da ponuđači, odnosno društva za osiguranje iz Republike Srpske ne mogu dostaviti ponudu u predmetnom postupku javne nabavke, jer istima rješenje o odobravanju obavljanja djelatnosti neživotnog osiguranja izdaje Agencija za osiguranje Republike Srpske, a ne Agencija za nadzor osiguranja Federacije Bosne i Hercegovine, obzirom da im je sjedište na teritoriji Republike Srpske. Na taj način, ponuđači, odnosno društva za osiguranje iz Republike Srpske, ne ispunjavaju jedan od kvalifikacionih uslova i ne mogu dostaviti prihvatljivu ponudu u predmetnom postupku javne nabavke. Postavljanjem uslova na ovaj način, ugovorni organ diskriminiše sve zainteresovane ponuđače iz Republike Srpske i direktno krši član 3. Zakona o javnim nabavkama BiH.

Ugovorni organ je dužan pripremiti tendersku dokumentaciju na način da zaista omogući svim ponuđačima, koji faktički zadovoljavaju uslove, u konkretnom slučaju, da učestvuju u postupku javne nabavke. Podnosilac žalbe smatra da ovako postavljen uslov za kvalifikaciju ponuđača treba da se izmijeni, u smislu da ugovorni organ izmijeni dio koji se odnosi na dostavljanje Riješenja o odobravanju obavljanja djelatnosti neživotnog osiguranja, a koje može biti izdato i od strane Agencije za nadzor osiguranja Federacije Bosne i Hercegovine i Agencije za osiguranje Republike Srpske, kako bi se omogućilo učešće svim ponuđačima sa teritorije Republike Srpske i Federacije Bosne i Hercegovine u predmetnom postupku javne nabavke.

Žalbeni razlog broj 2

Pod tačkom 43. tenderske dokumentacije, ugovorni organ navodi obavještenje za ponuđače kako slijedi:

„Brokers Team brokersko društvo u osiguranju d.o.o. Sarajevo je ovlašteno za pružanje usluga brokerskih poslova u osiguranju i angažovano od J.U. Zavod za hitnu medicinsku pomoć KS, Sarajevo u postupku nabave usluga osiguranja.

J.U. Zavod za hitnu medicinsku pomoć KS, Sarajevo za usluge obavljanja brokerskih poslova u osiguranju angažirao je privredno društvo Brokers Team brokersko društvo u osiguranju d.0.0. koje je ovlašteno za:

- *savjetovanje o potrebnim pokrićima rizika,*
- *savjetovanje o uvjetima i budžetu osiguranja,*
- *obavljanje poslova pripreme tenderske dokumentacije,*
- *obavljanje pripreme za sklapanje ugovora 0 osiguranju u postupku nabavke usluge osiguranja;*

- *provjeravanje uhođenog osiguravajućeg pokrića nakon izdavanja polica osiguranja, - provjeravanje utvrđenog reosiguravajućeg pokrića nakon izdavanja polica osiguranja,*
- *pružanja pomoći pri izvršavanju prava iz ugovora 0 osiguranju,*

a posebno pri rješavanju odštetnih zahtjeva naslovljenih na društvo za osiguranje.
Također je broker u osiguranju ovlašten za:
- *obavljanje ostalih radnji za koje se podrazumjeva da su iz domena brokerskih poslova u osiguranju,*
- *utvrđivanju i procjeni izloženosti rizika,*
- *pružanje drugih intelektualnih i tehničkih usluga u vezi sa poslovima osiguranja.*

Brokers Team brokersko društvo u osiguranje d.o.o. je ovlašten za davanje objašnjenja o tehničkim specifikacijama predmetne nabavke usluga osiguranja.
Ovlaštena osoba Brokers Team brokerskog društva u osiguranju d.0.0. je imenovana za člana komisije za nabavku usluga osiguranja kao vanjski saradnik.
Naknadu brokeru ne plaća naručitelj J.U. Zavod za hitnu medicinsku pomoć KS, Sarajevo.
Poštujući odredbe Zakona o posredovanju u privatnom osiguranju FBiH, u svrhu izračuna cijene (premije osiguranja) bez preuzimanja neuobičajnih rizika, a kako bi se stvorile pretpostavke za podnošenje usporedivih/konkurentnih ponuda u predmetnom postupku javne nabavke, BROKERS TEAM-u brokerskom društvu u osiguranju d.0.0. pripada pravo na bruto proviziju i to:
1. za Lot 1 - osiguranje zaposlenika od nezgode u iznosu od 20,00%,
Činom dostavljanja ponude, ponuđač prihvata gore navedenu formulaciju.
Zaključenjem ugovora o osiguranju sa izabranim ponuđačem smatraće se daje ova tačka tenderske dokumentacije sastavni dio ugovora između J.U. Zavod za hitnu medicinsku pomoć KS i izabranog osiguravatelja.“

Član 2. Zakona o javnim nabavkama BiH ("SI. glasnik BiH", br. 39/2014), jasno definiše pojmove ugovora o javnoj nabavci, ugovornog organa i dobavljača, kako slijedi:

„Ugovor o javnoj nabavci je ugovor sa finansijskim interesom koji se zaključuje u pisanoj formi između jednog ili više dobavljača i jednog ili više ugovornih organa s ciljem nabavke robe, usluga ili izvođenja radova.
„Ugovorni organ u smislu ovog zakona je:
a) svaka institucija vlasti u Bosni i Hercegovim, entitetima, Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine, na nivou kantona, grada ili opštine ili
b) pravno lice koje je osnovano za određenu svrhu s ciljem zadovoljavanja potreba od opšteg interesa, a koje nema industrijski ili komercijalni karakter, i ispunjava najmanje jedan od sljedećih uslova:
1) finansiranje, najvećim dijelom, iz javnih sredstava, ili
2) nadzor nad upravljanjem vrši ugovorni organ definisan u tač. a) i b) ovog stava, ili
3) više od polovine članova skupštine, upravnog ili nadzornog odbora čine imenovani ili izabrani predstavnici ugovornih organa iz tač. a) i b) ovog stava;
c) asocijacija koju su formirali jedna ili više institucija vlasti ili pravnih lica definisani u tač. a) i b) ovog stava."
„Dobavljač je privredni subjekat, odnosno pravno ili fizičko lice ili grupa takvih lica, koji na tržištu nude robu, usluge i/ili radove, a registrovani su za obavljanje predmetne djelatnosti, te mogu učestvovati u postupku javne nabavke, a kojem je nakon postupka javne nabavke dodijeljen ugovor o javnoj nabavci."

Ugovorni organ je dužan da dodjeljuje ugovore o javnoj nabavci robe, usluga i radova primjenjujući postupke definisane Zakonom o javnim nabavkama BiH i podzakonskim aktima.
Ugovor o javnoj nabavci zaključuje se u skladu sa zakonima o obligacionim odnosima u Bosni i Hercegovini. U konkretnom postupku javne nabavke, radi se o ugovoru o javnoj nabavci usluga osiguranja. Ugovorom o osiguranju obavezuje se ugovarač osiguranja da plati određeni iznos organizaciji za osiguranje (osiguravač), a organizacija se obavezuje da, ako se desi događaj koji predstavlja osigurani slučaj, isplati osiguraniku ili nekom trećem licu naknadu, odnosno ugovorenu svotu ili učini nešto drugo.
Iz prethodno navedenog je sasvim jasno da su postupci javne nabavke roba, usluga i radova zakonom uređeni postupci, koje su ugovorni organi obavezni sprovoditi, na način da postupaju transparentno, da se u postupku javne nabavke prema kandidatima/ponuđačima ponašaju jednako i nediskriminirajuće, na način da obezbijede pravednu i aktivnu konkurenciju, s ciljem najefikasnijeg korišćenja javnih sredstava, u vezi sa predmetom nabavke i njegovom svrhom.
Nakon što sprovedu postupak javne nabavke, ugovorni organi zaključuju ugovor o javnoj nabavci sa izabranim ponuđačem, odnosno dobavljačem, čija ponuda je izabrana kao najpovoljnija. Ugovorom o javnoj nabavci se reguliše predmet nabavke i cijena, kao i svi ostali elementi koji su od značaja za predmetnu javnu nabavku, uključujući međusobna prava i obaveze ugovornog organa i dobavljača.
U konkretnom slučaju, predmet ugovora o javnoj nabavci su usluge osiguranja zaposlenika od nezgode, a cijena je određena od strane najpovoljnijeg ponuđača, u njegovoj ponudi, a potom potvrđena i odlukom o izboru najpovoljnijeg ponuđača i unesena u ugovor o javnoj nabavci.
Ono što je bitno istaknuti jeste da se ugovorom o javnoj nabavci usluga osiguranja zaposlenika od nezgode uređuju i međusobna prava i obaveze ugovornih strana, odnosno ugovornog organa i dobavljača, a koje se sastoje u tome da je ugovorni organ obavezan da plati cijenu premije osiguranja dobavljaču, odnosno društvu za osiguranje, na način i u rokovima određenim ugovorom, dok je dobavljač, osnosno društvo za osiguranje dužan da pruži usluge osiguranja ugovornom organu, odnosno društvu za osiguranje, na način i u rokovima određenim ugovorom.
Iz prethodno navedenog su jasno utvrđene obaveze ugovornih strana.
Ugovorni organ u tenderskoj dokumentaciji navodi da je angažovao brokersko društvo u predmetnom postupku javne nabavke, za usluge obavljanja brokerskih poslova u osiguranju, te da istima pripada pravo na bruto proviziju, u iznosu od 20,00%, a koju ne plaća ugovorni organ, odnosno naručitelj JU Zavod za hitnu medicinsku pomoć KS.
Prema ugovornom organu, ponuđači dostavljanjem ponude prihvataju odredbe tenderske dokumentacije koje se odnose na brokersko društvo i pristaju da navedeni uslovi budu sastavni dio ugovora o javnoj nabavci, zaključenog između ugovornog organa i izabranog ponuđača, odnosno dobavljača.
Sve prethodno navedeno je u potpunosti neprihvatljivo, jer bi u slučaju prihvatanja navedenog uslova dobavljač imao obavezu, pored obaveze pružanja usluga osiguranja zaposlenika od nezgode, imao i obavezu plaćanja bruto provizije brokerskom društvu, odnosno trećem licu, sa kojim se ne nalazi u ugovornom odnosu.
Iako takvo plaćanje nije izričito navedeno, ugovorni organ upućivanjem na Zakon o posredovanju u privatnom osiguranju FBiH, i konstatacijom da ugovorni organ ne plaća naknadu brokeru, ukazuje na to da istu plaća izabrani ponuđač, odnosno društvo za osiguranje.

Ugovorni organ i brokersko društvo se nalaze u ugovornom odnosu, u kojem brokersko društvo ima obavezu pružanja usluga obavljanja brokerskih poslova u osiguranju prema ugovornom organu, dok ugovorni organ ima obavezu da mu za te usluge plati odgovarajuću naknadu (u ovom slučaju proviziju), jer ga je isti angažovao.
Dobavljač u postupku javne nabavke nema ugovorni odnos sa brokerskim društvom, te se ni na koji način ne može obavezati od strane ugovornog organa na plaćanje provizije brokerskom društvu, obzirom da brokersko društvo ne pruža usluge dobavljaču, već ugovornom organu.
Takođe, postavlja se pitanje opravdanosti angažovanja brokerskog društva u predmetnom postupku javne nabavke usluga osiguranja zaposlenika od nezgode.
Broker u osiguranju je pravno ili fizičko lice koje samostalno obavlja djelatnosti, čiji je isključivi profesionalni cilj da u ime osiguranika, u pogledu osiguranja ili reosiguranja rizika, dovede u vezu lica koja traže osiguranje ili reosiguranje i društva za osiguranje ili reosiguranje, da obavlja pripremne radove za zaključenje ugovora o osiguranju ili reosiguranju, i ukoliko je ugovoreno, pomaže pri obradi i izvršenju tih ugovora, a naročito u slučaju odštetnog zahtjeva. Broker u osiguranju prima proviziju od društva i djeluje uz potpunu slobodu u pogledu izbora društva.
U konkretnom slučaju, broker u osiguranju ne može da dovodi u vezu ugovorne organe koji traže osiguranje sa društvima za osiguranje, zato što postoje zakonom uređeni postupci javnih nabavki koje je ugovorni organ obavezan da sprovodi s ciljem nabavke određenih roba, usluga i radova, odnosno zaključivanja ugovora o javnoj nabavci roba, usluga i radova, i u kojima mogu da učestvuju svi zainteresovani ponuđači koji ispunjavaju uslove i zahtjeve predviđene tenderskom dokumentacijom.
Ukoliko bi isključivo brokersko društvo dovodilo ugovorne organe u vezi sa društvima za osiguranje sa ciljem nabavke usluga osiguranja, tada se ne bi radilo o postupku javne nabavke, jer postupak ne sprovodi ugovorni organ već brokersko društvo. Također, u tom slučaju bi došlo do narušavanja pravedne i aktivne konkurencije na tržištu, obzirom da bi brokersko društvo bilo to koje bira koga će dovesti u vezu sa ugovornim organom, sa ciljem nabavke usluga osiguranja, jer kako zakon propisuje „djeluje uz potpunu slobodu u pogledu izbora društva".
Ugovorni organ je obavezan da sprovede postupak javne nabavke usluga osiguranja zaposlenika od nezgode i dodijeli ugovor onom ponuđaču koji je ponudio najpovoljniju cijenu premije osiguranja, a ne onom društvu za osiguranje sa kojim gaje brokersko društvo dovelo u vezu.
Također, ponuđač, odnosno društvo za osiguranje je dužno da pruži usluge osiguranja ugovornom organu po osnovu ugovora koji mu je dodijeljen sprovođenjem postupka javne nabavke, a ne zato što ga je brokersko društvo dovelo u vezu sa ugovornim organom. Upravo zbog toga, ponuđač nema nikakvog osnova za plaćanje provizije brokerskom društvu.
Uzimajući u obzir sve prethodno navedeno, podnosilac žalbe smatra daje plaćanje provizije brokerskom društvu od strane izabranog ponuđača, odnosno dobavljača, potpuno neprihvatljivo, nezakonito i u potpunoj suprotnosti sa osnovnim principima javnih nabavki, a to su transparentnost, jednak i nediskiminirajući tretman svih ponuđača, pravedna i aktivna konkurencija, te efikasno korištenje javnih sredstava.
Također, podnosilac žalbe smatra da je potpuno neopravdano i nezakonito angažovanje brokerskog društva u postupku javne nabavke, od strane ugovornog organa, obzirom da ima obavezu da sam sprovede postupak javne nabavke, dodijeli ugovor o javnoj nabavci najpovoljnijem ponuđaču, u kojem će regulisati isključivo međusobna prava i obaveze, bez nametanja dodatnih obaveza ponuđačima, a naročito obaveza plaćanja naknada trećim licima sa kojima nisu ni u kakvom

ugovornom odnosu. Cilj koji svaki ugovorni organ treba imati u vidu prilikom pripreme tenderske dokumentacije jeste najefikasnije korištenje javnih sredstava u vezi sa predmetom nabavke i njegovom svrhom, te istu treba pripremiti na način da zaista omogući svim ponuđačima, koji faktički zadovoljavaju uslove, u konkretnom slučaju, da učestvuju u postupku javne nabavke.
U skladu sa svim prethodno navedenim, podnosilac žalbe predlaže da se izmijeni ovako postavljena tenderska dokumentacija, jer je ista u suprotnosti sa odredbama Zakona o javnim nabavkama BiH.
Podnosilac žalbe predlaže da ugovorni organ usvoji ovu žalbu, izmijeni tendersku dokumentaciju u dijelu koji je u suprotnosti sa Zakonom o javnim nabavkama BiH i usvoji zahtjev punomoćnika podnosioca žalbe koji se odnosi na troškove sastava žalbe u iznosu od 658,12 KM.
Ukoliko ugovorni organ ne usvoji ovu žalbu, podnosilac žalbe predlaže da ugovorni organ istu, u zakonskom roku, dostavi Kancelariji za razmatranje žalbi BiH, filijala Mostar, pa podnosilac žalbe predlaže da Kancelarija za razmatranje žalbi BiH, filijala Mostar, nakon zaprimanja i razmatranja istu usvoji, te obaveže ugovorni organ da izmijeni tendersku dokumentaciju u predmetnoj nabavci u dijelu u kojem je u suprotnosti sa Zakonom o javnim nabavkama BIH, da usvoji zahtjev punomoćnika podnosioca žalbe koji se odnosi na troškove sastava predmetne žalbe u iznosu od 658,12 KM te naloži Ministarstvu finansija i trezora Bosne i Hercegovine da podnosiocu žalbe izvrši povrat uplaćene naknade za vođenje žalbenog postupka.
Podnosilac žalbe moli da, u slučaju usvajanja žalbe kao osnovane, iznos tarife od 658,12 KM na predmetnu žalbu isplati u korist računa punomoćnika podnosica žalbe, advokata Dragana Stanišića.
Podnosilac žalbe potražuje povrat eventualne takse na žalbu u slučaju pokretanja postupka pred Kancelarijom za razmatranje žalbi BiH, filijala Mostar, u skladu sa čl. 108. Zakona o javnim nabavkama BiH.

Ugovorno tijelo u svom izjašnjenju navodi:
U skladu sa članom 100. stav 5. Zakona o javnim nabavkama dostavljam Vam izjašnjenje na navode iz žalbe žalioca "Osiguranja Aura" a.d. Banja Luka.
Dana 25.02.2022.godine smo zaprimili žalbu od strane podnosioca Aura osiguranje a.d. a na osnovu punomoći advokata Dragana Stanišića iz Banja Luke. Žalba je blagovremena, dopuštena i izjavljena od strane ovlaštenog lica.
U odnosu na žalbeni razlog br. 1 izjašnjavamo se kako slijedi.
Nisu tačni navodi da društva za osiguranje iz RS ne mogu dostaviti ponude u predmetnom postupku. Djelatnost osiguranja je regulirana djelatnost koja se obavlja u skladu sa odredbama Zakona o osiguranju (Sl. novine FBiH br. 23/17). Društva za osiguranje sa područja RS mogu sudjelovati podjednakim uslovima kao i društva iz FBiH. Naime, da bi obavljali poslove osiguranja na području FBiH moraju imati odobrenje Agencije za nadzor osiguranja FBiH (u daljnjem tekstu:Agencija za nadzor). Davanje saglasnosti za obavljanje te djelatnosti je regulisano odredbama čl. 5. st. 1. tč. b. i čl. 47-54. zakona.
Obavljanje djelatnosti osiguranja na području FBiH bez odobrenja Agencije za nadzor je kažnjivo u smislu čl. 216. st. 1. tč. e. Dakle, da bi osiguranje iz RS poslovalo na tržištu FBiH mora imati registrovanu podružnicu i odobren rad od strane Agencija za nadzor. Potpuno identično je propisano i u Republici Srpskoj odredbama čl. 3. Zakona o društvima za osiguranje.
Dakle, navod je u potpunosti neosnovan.

U odnosu na žalbeni razlog br. 2 izjašnjavamo se kako slijedi.
Žalitelj u žalbi pokušava prezentirati daje djelatnost brokera u osiguranju i obaveza plaćanja brokerske naknade suprotna odredbama zakona, jer navodno osiguravač treba plaćati brokera iako s istim nije u ugovornom odnosu. Netačna je tvrdnja da ugovorni organ treba plaćati brokera jer je ista u suprotnosti sa odredbama Zakona o posredovanju u privatnom osiguranju.
Odredba čl. 8. st. 2. Zakona o posredovanju u privatnom osiguranju glasi:
Broker u osiguranju je pravna ili fizička osoba koja samostalno obavlja djelatnosti čiji je isključivi profesionalni cilj da u ime osiguranika, glede osiguranja ili reosiguranja rizika, dovede u svezu osobe koje traže osiguranje ili reosiguranje i društva za osiguranje ili reosiguranje, da obavlja pripremne radove za zaključenje ugovora o osiguranju ili reosiguranju i, ukoliko je ugovoreno, pomaže pri obradi i izvršenju tih ugovora. a naročito u slučaju
odštetnoga zahtjeva. Broker u osiguranju prima proviziju od društva i djeluje uz potpunu slobodu glede izbora društva.
Dakle, odredba čl. 8. st. 2. Zakona, suprotno navodima Tuženog, ne odnosi se samo na „dovođenje u vezu" nego podrazumijeva 4 grupe poslova koje obavlja broker. Niti jedan od tih poslova nije određen kao „glavni" bez kojeg ne postoji usluga brokera. Riječ je o:

1. Dovođenju u vezu ugovarača osiguranja i osiguravača;
2. Pripremni radovi za zaključenje ugovora osiguranju;
3. Pomaganje pri obradi ugovora;
4. Pomaganje pri i izvršenju ugovora, naročito u slučaju odštetnog zahtjeva.

Dakle, ugovorni organ može koristiti usluge brokera iz 4 gore navedene grupe, a shodno odredbama Zakona može tražiti da takve usluge plati društvo za osiguranje, kako je i navedeno u tenderskoj dokumentaciji. To nije suprotno Zakonu o javnim nabavkama kako tvrdi žalitelj jer takav zahtjev ne vrijeđa zahtjeve transparentnosti, jednak i nediskriminiraiući tretman, pravednu i aktivnu konkurenciju ni efikasno korištenje javnih sredstava.
Naime, zahtjev je transparentan, jednako je postavljen u odnosu na sva osiguravajuća društva, ne sprječava pravednu i aktivnu konkurenciju a ugovorni organ ništa ne košta i omogućava efikasno korištenje javnih sredstava, jer ugovorni organ dobiva usluge brokera bez naknade.
Također, brokerske usluge su već sastavni dio premije osiguranja koju utvrđuje i nudi svaki osiguravač. Provizija brokera je sastavni dio režijskog dodatka koji zajedno sa funkcionalnom premijom čini bruto premiju. Drugim riječima, svaki osiguravač unaprijed u strukturu premije uračunava i brokersku proviziju, pa je ista tako već sastavni dio premije koji bi ponudio i žalitelj. Premija ne može biti različita u situacijama kada ugovarač osiguranja koristi ili ne koristi usluge brokera, tj. mora biti nediskriminatorna.
S obzirom na navedeno ugovorni organ JU Zavod za hitnu medicinsku pomoć Kantona Sarajevo smatra da je žalba žalioca neosnovana i predlaže da se kao takva u potpunosti odbaci

U skladu s člankom 94. stavak 3. Zakona o javnim nabavama Žalitelj je aktom broj JN2-03-07-1-582-4/22 od 07.03.2022. godine obaviješten o izjašnjenju Ugovornog tijela, te mu je omogućeno da se očituje o istom. Žalitelj se se nije dodatno očitovao na izjašnjenje ugovornog tijela.

Sukladno članku 109. Zakona o javnim nabavama, ovo tijelo je utvrdilo da je žalba dopuštena, blagovremena i izjavljena od ovlaštene osobe.

Žalba je djelomično osnovana.

Postupajući po žalbi u žalbenom postupku pred ovim tijelom, izvedeni su dokazi temeljem pregleda dostavljenog materijala, odnosno predmetne tenderske dokumentacije, te je izvršena analiza svakog dokaza pojedinačno i u njihovoj međusobnoj vezi, a u odnosu na žalbene navode i propisani zakonski postupak. Utvrđeno je da su žalbeni navodi žalitelja djelomično osnovani, te da se žalba usvaja.

U vezi sa žalbenim navodom u kojem žalitelj navodi kako je ugovorno tijelo točkom 13.1. TD u svrhu dokazivanja profesionalne djelatnosti zahtijevalo pored Rješenja o upisu u sudski registar, Izvoda iz sudskog registra i Rješenje o odobrenju obavljanja djelatnosti neživotnog osiguranja izdanog od Agencije za nadzor osiguranja F BiH, a što je prema žalitelju diskriminirajuće u odnosu na osiguravajuća društva iz Republike Srpske, jer istima Agencije za nadzor osiguranja RS izdaje Rješenja s obzirom da im je sjedište na teritoriju RS, a ne Agencije za nadzor osiguranja F BiH, ovo tijelo je izvršilo uvidu u točku 13.1. TD te utvrdilo kako je istom propisano kako je ponuditelj dužan u svrhu dokazivanja prava na obavljanje profesionalne djelatnosti dostaviti:
a) Rješenje o upisu u sudski registar i izvod iz sudskog registra (ovjerene sve fotokopirane priložene stranice);
b) Rješenje o odobravanju obavljanju djelatnosti neživotnog osiguranja izdanog od Agencije za nadzor osiguranja Federacije Bosne i Hercegovine.

U vezi sa naprijed navedenim ovo tijelo upućuje kako je člankom 5. stavak 1. točka b) Zakona o osiguranju FBIH propisano kako djelatnost osiguranja obavlja društvo za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj koje usluge osiguranja u Federaciji pruža putem podružnice. Nadalje, člankom 47. stavak 1., 2. i 3. istog Zakona propisano je kako društvo za osiguranje koje ima sjedište u RS može osnovati podružnicu u Federaciji, na način da Agencija za osiguranje RS, prije nego krenu raditi podružnice u Federaciji, Agenciji za nadzor prosljeđuje zahtjev sa potrebnom dokumentacijom uz koji prilaže:
a) rješenje o izdavanju odobrenja društvu iz RS za osnivanje podružnice u Federaciji,
b) rješenje o upisu u sudski registar osnivanja podružnice u Federaciji,
c) potvrdu o solventnosti društva za osiguranje iz RS koje osniva podružnicu u Federaciji,
d) dokaz o članstvu u Birou zelene karte Bosne i Hercegovine, ako se radi o društvu koje ima odobrenje za obavljanje poslova osiguranja od odgovornosti za motorna vozila,
e) dokaz o članstvu u Zaštitnom fondu FBiH, ako se radi o društvu koje ima odobrenje za obavljanje poslova osiguranja od odgovornosti za motorna vozila,
te na temelju istog Agencija za nadzor donosi rješenje o upisu društva za osiguranje sa sjedištem u RS, koje u Federaciji posluje putem podružnice, u registar društava za osiguranje koji vodi u roku 15 dana od dana prijema dokumentacije iz stavka (2) ovog članka.

Na temelju navedenih činjenica, ovo tijelo je stava kako ovakva odredba u Tenderske dokumentacije nije nezakonita, odnosno ista ni na koji način ne ograničava osiguravajuća društva iz Republike Srpske, budući da ista da bi poslovala na području Federacije BiH moraju imati odobrenje od Agencije za nadzor osiguranja F BiH sukladno članku 47. stavak 1., 2. i 3. Zakona o osiguranju FBIH, te je djelovanje istih kažnjivo u smislu članka 216. stavak 1. točka e) Zakona o

osiguranju FBIH kojim je propisano kako će novčanom kaznom od 50.000,00 KM do 200.000,00 KM bit kažnjeno za prekršaj društvo za osiguranje, odnosno društvo za reosiguranje koje obavlja poslove osiguranja u vrstama osiguranja za koje nije dobilo odobrenje Agencije za nadzor za obavljanje poslova osiguranja u skladu sa odredbom člana 19. stav (1) ovog zakona. S tim u vezi, ovo tijelo ne nalazi osnova na temelju kojeg bi utvrdilo kako je ugovorno tijelo povrijedilo odredbe članka 3. stavak 1. ZJN, a kako žalitelj navodi u svojoj žalbi, jer svako osiguravajuće društvo sa sjedištem na području RS, da bi poslovalo na području Federacije mora osnovati podružnicu, a koja za obavljanje djelatnosti mora dobiti Rješenje Agencije za nadzor osiguranja F BiH, te se na temelju istog ovaj žalbeni navod odbija kao **neosnovan.**

Nadalje, žalitelj navodi kako točka 43. TD nije načinjena u skladu sa ZJN, jer u istoj ugovorno tijelo navodi kako je za usluge obavljanja brokerskih poslova u osiguranju angažirao privredno društvo Brokers Team brokersko društvo u osiguranju d.o.o., te kako naknadu brokeru ne plaća naručitelj J.U. Zavod za hitnu medicinsku pomoć KS, Sarajevo nego da istom pripada pravo na bruto proviziju i to za Lot 1 - osiguranje zaposlenika od nezgode u iznosu od 20,00%, a koje posljedično ta temelju zaključivanja Ugovora o nabavi bi trebalo platit osiguravajuće društvo, odnosno ponuditelji prihvaćanjem ovakve odredbe Tenderske dokumentacije.

Ovo tijelo je uvidom u točku 43. TD utvrdilo kako je istom propisano:
„Brokers Team brokersko društvo u osiguranju d.o.o. Sarajevo je ovlašteno za pružanje usluga brokerskih poslova u osiguranju i angažovano od J.U. Zavod za hitnu medicinsku pomoć KS, Sarajevo u postupku nabave usluga osiguranja.
J.U. Zavod za hitnu medicinsku pomoć KS, Sarajevo za usluge obavljanja brokerskih poslova u osiguranju angažirao je privredno društvo Brokers Team brokersko društvo u osiguranju d.o.o. koje je ovlašteno za:
- *savjetovanje 0 potrebnim pokrićima rizika,*
- *savjetovanje o uvjetima i budžetu osiguranja,*
- *obavljanje poslova pripreme tenderske dokumentacije,*
- *obavljanje pripreme za sklapanje ugovora 0 osiguranju u postupku nabavke usluge osiguranja;*
- *provjeravanje uhođenog osiguravajućeg pokrića nakon izdavanja polica osiguranja, - provjeravanje utvrđenog reosiguravajućeg pokrića nakon izdavanja polica osiguranja,*
- *pružanja pomoći pri izvršavanju prava iz ugovora 0 osiguranju,*

a posebno pri rješavanju odštetnih zahtjeva naslovljenih na društvo za osiguranje.
Također je broker u osiguranju ovlašten za:
- *obavljanje ostalih radnji za koje se podrazumijeva da su iz domena brokerskih poslova u osiguranju,*
- *utvrđivanju i procjeni izloženosti rizika,*
- *pružanje drugih intelektualnih i tehničkih usluga u vezi sa poslovima osiguranja.*

Brokers Team brokersko društvo u osiguranje d.o.o. je ovlašten za davanje objašnjenja o tehničkim specifikacijama predmetne nabavke usluga osiguranja.
Ovlaštena osoba Brokers Team brokerskog društva u osiguranju d.o.o. je imenovana za člana komisije za nabavku usluga osiguranja kao vanjski suradnik.
Naknadu brokeru ne plaća naručitelj J.U. Zavod za hitnu medicinsku pomoć KS, Sarajevo.

Poštujući odredbe Zakona o posredovanju u privatnom osiguranju FBiH, u svrhu izračuna cijene (premije osiguranja) bez preuzimanja neuobičajnih rizika, a kako bi se stvorile pretpostavke za podnošenje usporedivih/konkurentnih ponuda u predmetnom postupku javne nabavke, ***BROKERS TEAM-u brokerskom društvu u osiguranju d.o.o. pripada pravo na bruto proviziju i to:***
1. za Lot 1 - osiguranje zaposlenika od nezgode u iznosu od 20,00%,
Činom dostavljanja ponude, ponuđač prihvata gore navedenu formulaciju.
Zaključenjem ugovora o osiguranju sa izabranim ponuđačem smatraće se daje ova tačka tenderske dokumentacije sastavni dio ugovora između J.U. Zavod za hitnu medicinsku pomoć KS i izabranog osiguravatelja."

Člankom 52. stavak 5. ZJN propisano je ako je određeni gospodarski subjekt izravno ili neizravno sudjelovao u tehničkim konzultacijama za vrijeme pripreme postupka javne nabave, ugovorno tijelo mora poduzeti odgovarajuće mjere kako bi osiguralo da konkurencija ne bude narušena sudjelovanjem tog gospodarskog subjekta kao kandidata/ponuditelja u postupku javne nabave u odnosu na ostale kandidate/ponuditelje. Takve mjere uključuju davanje svih informacija ostalim kandidatima/ponuditeljima koje su priopćene za vrijeme tehničkih konzultacija ili su nastale kao rezultat tehničkih konzultacija i određivanje primjerenih rokova za primanje zahtjeva za sudjelovanje i ponuda. Ugovorno tijelo navodi mjere koje su poduzete u Zapisniku o ocjeni ponuda iz članka 65. ovoga Zakona. Nadalje, stavkom 6) isto članka navedeno je kako gospodarski subjekt ne može sudjelovati u tom postupku javne nabave kao kandidat/ponuditelj samo ako ne postoji drugi način osiguranja poštivanja načela jednakog tretmana.

U vezi naprijed navedenog, ovo tijelo je stava kako nije sporna činjenica da ugovorno tijelo ima pravo uključiti određeni gospodarski subjekt da direktno ili indirektno sudjeluje u pripremama postupka javne dokumentacije, kao ni u tehničkim konzultacijama, a što je i ugovorno tijelo učinilo u smislu odredbe točke 43. TD kada je uključilo Brokers Team brokersko društvo u osiguranju d.o.o. Sarajevo kao lice ovlašteno za pružanje usluga brokerskih poslova u osiguranje, međutim za ovo tijelo je sporan dio točke 43. predmetne TD u kojoj ugovorno tijelo navodi kako naknadu brokeru ne plaća ugovorno tijelo, nego da istom pripada pravo na bruto proviziju i to za Lot 1 - osiguranje zaposlenika od nezgode u iznosu od 20,00%, a koje posljedično ta temelju zaključivanja Ugovora o nabavi bi trebalo platit osiguravajuće društvo, odnosno ponuditelji prihvaćanjem ovakve odredbe Tenderske dokumentacije. Ovo tijelo ističe kako je u konkretnom slučaju ugovorno tijelo i Brokers Team brokersko društvo u osiguranju d.o.o. Sarajevo se nalaze u ugovornom odnosu, te na temelju istog obadvije strane ugovora imaju prava i obveze jedan prema drugom, u konkretnom slučaju brokersko društvo pruža usluge obavljanja brokerskih poslova u osiguranju prema ugovornom tijelu, dok ugovorno tijelo ima obvezu te usluge isplatiti odgovarajućom naknadom, jer je i angažirao brokersko društvo, a koje u konkretnom slučaju vrši brokerske usluge za ugovorno tijelo, a ne konkretno za svakog ponuditelja u predmetnom postupku javne nabave. Dobavljač nema ugovorni odnos sa brokerskim društvom, te s tim u vezi ne postoji obveza plaćanja za isto, budući da brokerske usluge brokersko društvo pruža ugovornom tijelu, a ne ponuditeljima u predmetnom postupku javne nabave. S tim u vezi, ovo tijelo utvrđuje kako točka 43. TD nije načinjena sukladno odredbi članka 3. stavak 1. ZJN, odnosno ovakav načinom propisivanja dodatnih obveza ponuditeljima u postupcima javnih nabava nije u skladu sa načelom transparentnosti, jednakog i

nediskriminirajućeg tretmana, kao ni pravedne i aktivne konkurencije sa ciljem najefikasnijeg korištenja javnih sredstava. S tim u vezi ovo tijelo usvaja ovaj žalbeni navod kao **osnovan.**

Zbog svega navedenog, ovo tijelo ističe da su navodi žalitelja djelomično osnovani, zbog čega usvaja žalbu i poništava predmetnu tendersku dokumentaciju.

S obzirom da usvaja žalbu, ovo tijelo je usvojio zahtjev žalitelja za naknadu troškova postupka, koji se sastoje od troškova sastava žalbe po odvjetniku, a u skladu s člankom 105. Zakona o upravnom postupku, u iznosu od 450,00 KM, paušal 25% u skladu s tarifnim brojem 12. ATRS u iznosu od 112,50 KM, PDV 17% u iznosu 95,62 KM, ukupno 658,12 KM. Ovo tijelo odlučio je o visini troškova, primjenjujući tarifni broj 3. Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad advokata u RS, koji propisuje naknadu u neprocjenjivim predmetima, sastav žalbe u upravnom postupku, 150 bodova uvećano za 50% za sastav pravnog lijeka i paušal u skladu s tarifnim brojem 12. ATRS. Povrat uplaćenih sredstava na ime naknade žalbenog postupka u iznosu od 500,00 KM izvršit će se posebnim aktom, a u skladu sa člankom 108. stavak (7) Zakona o javnim nabavama i člankom 4. Instrukcije o načinu uplate, kontrole i povrata naknada propisanih člankom 108. Zakona o javnim nabavama ("Službeni glasnik BiH" broj: 86/14).

Na osnovu činjenica utvrđenih u postupku i provedenih dokaza, shodno članku 104. i 111. stavak (1) točka d) Zakona o javnim nabavama ovo tijelo riješilo je žalbu, kao u dispozitivu ovog rješenja.

Pouka o pravnom lijeku:

Ovo rješenje je konačan upravni akt. Protiv ovog rješenja može se podnijeti tužba u upravnom sporu pred Sudom Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana od dana prijema rješenja. Taksa na tužbu iznosi 100,00 KM.

PREDSJEDNIK VIJEĆA
mr.sci.Amar Hadžiomerović

Dostaviti:

- OSIGURANJE AURA a.d. Banja Luka, zastupan po punomoćniku Draganu Stanišiću
- JU Zavod za hitnu medicinsku pomoć Kantona Sarajevo
- *evidencija*
- *a/a*